

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimet.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuștiri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schulek, Rudolf Mosse, A. Oppels
Nachfolger; Anton Oppels, J.
Lunneberg, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Dornat; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karohn & Liebmahn.

Prețurile inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 3 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. séu 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVII.

„Gazeta“ iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
séu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 250. Brașov, Luni-Marti, 15 (27) Noemvre 1894.

La adunarea de Miercuri.

Brașov, 14 Noemvre v.

Spiritele în sinul poporului nostru sunt ađi viu preocupate de pa-sul, ce l'a întreprins un număr însemnat de fruntași ai noștri prin convocarea adunării alegătorilor români în Sibiu pe ziua de Miercuri 16 (28) l. c.

Modul neobiceit și pripit, în care s'a făcută această convocare, tață cu situațiunea grea și extraor-dinară, în care ne aflăm, contribuie deopotrivă de a stărni interesul precum și îngrijirea tuturor asupra problemei acestei adunări.

Este foarte firesc interesul nostru pentru oră ce pas, care se întreprinde în apărarea cauzei noastre naționale și totu așa de firesc și justă este și îngrijirea, ce trebuie să o avem cu toții, ca ceea ce se face să fiă lucru bun și bine chib-zuit, din care cauza noastră numai tolosă se potă trage.

Ne-am convins, că în pri-vința problemei viitoare adunări foarte mulți încă nici nu sunt în clar și trebuie să mărturisim, că nici din apelul convocător, ce l'am publicat în numărul trecut de Du-minecă, nu s'au putut lămuri asu-pra cestiunei foarte importante, ce-ține în nedumerire, că ce caracteră va avé adunarea de Mercuri? Măr-gini-se-va ea numai de a se pronunța în genere asupra situațiunei create partidei noastre naționale prin ordi-nul ministrului de interne dela 16 Iunie a. c., ori că convocării ei cred, că ea va avé să discute și să ia potă chiar hotăriri și cu pri-vire la constituirea și organizarea partidei?

Cu alte cuvinte, fi-va viitoră adunare din Sibiu numai un simplu meeting, ori că fruntașii ce au con-chiămat vor să-i dea atribuțele unei conferențe a partidei naționale? Apelul convocător, după ce

arată cuprinsul ordinului ministe-rială amintit, și marchéază ast-felú situația, dice:

„In acesta situația subscrii ne-am însărcinat în comună înțe-„legere să cerem avisul poporului nostru asupra pașilor de făcut în „urma stărilor de lucruri actuale“.

In sensul cuvintelor de mai sus alegătorii sunt chiămați așa-déră de a se pronunța cu privire la ordinul ministrului și așidă părerea asupra pașilor de făcut, ceea ce însemnă, că se cere sfatul adunării în cestiunea acesta gravă.

Până aici am fi dér în clar despre problema adunării de Mer-curi. Mai departe însă, în pasagiul unde se face convocarea se dice, că adunarea generală de Mercuri va avé „să delibereze asupra constituiei partidului național din incidentul or-dinațiunei ministeriale menționate“.

Acest pasagiu, trebuie să-o spunem sincer, produce din nou neclaritate, căci aici nu mai e vorba numai de părerea și de sfatul adu-nării, ci se declară ca problemă a ei deadreptul „deliberarea asupra con-stituiei partidului“ și încă cu provo-care în ordinul ilegal al minist-riului, ceea ce potă să deștepte cre-dința în cetitor, că acest ordin face de lipsă o constituire din nou a partidului.

Accentuăm cu părere de rău acesta contradicere, ce rezultă din textul apelului convocător în si-gura așteptare și în firma convin-gere, că asupra acestui punct, ce privesce cestiunea internă a parti-dului nostru național, se vor da în adunarea de Mercuri, din partea domnilor convocători, cele mai clare și hotărâte lămuriri, ca prin ele să se circumscrie clar și lim-pede cerul de activitate al adu-nării, precum și competența ei.

Deja înainte de a cunoșce cu-prinsul Apelului convocător, noi am accentuat, în numărul de Sâmbătă 12 (24) Noemvre alú fôiei

noștre, că prin faptul, că s'a con-chiămat la Sibiu un meeting alú alegătorilor noștri, n'are să se altereze întru nimic organizația partidului nostru, care există și tre-bue să existe, căci este o neapărată condițiune de viață a partidului însuși.

C'un cuvânt, adunarea, din Sibiu, ce n'a fost convocată pe basa organizațiunei noastre existente de partid, ci în mod extra-ordinar spre a consulta poporul, nu este chiămată și nici îndreptățită de a lua hotăriri în cestiunile interne de partid, asupra constituiei séu org-anisării lui.

Acesta, credem, este inveda-rat și nici că potă să mai formeze obiectul de discuțiune.

Potă să existe deosebire de vederi despre aceea: ce era mai bine și mai consultă, ca să se conchieme mai întâi bărbății de încredere ai partidei în conferență, și acesta să ia hotăriri cu aceeași greutate și au-toritate, ca conferențele noastre tre-cute, cari au reprezentat întregul partidul pe baza organizației nos-tre dela 1881; ori că să premergă acestei conferențe o adunare, un meeting alú alegătorilor noștri, care, cum se dice în Apel, să dea avisul asupra pașilor de făcut.

Nu potă să existe însă deosebire de vederi cu privire la ceea ce am accentuat și în numărul nostru de Sâmbătă: că ori-care ar fi rezultatul consultărilor adunării alegătorilor din Sibiu, ultimul cuvânt, în ces-tiunile de existență ale partidului nostru național, îl potă avé nu-mai conferența bărbăților de în-credere aleși de totalitatea alegăto-rilor noștri.

Situația în Ungaria.

— Cabinetul în strimțore. Șac monarchului. Stéua lui Tisza Kálmán. —

Carul cabinetului Wekerle s'a înglo-dat grozav în noroiul păcatelor sale

politice. Osiile îi sunt slăbite de tot, ro-țile hodorigite abia îi mai scărțae — a peire, ruda i s'a frânt și boii, cari îl trageau, cu chiu cu vai, până acum, stau zăpăciți la o parte, privind cu jale cum greutatea, ce-o duceau, începe a se risipi, ca un fum luat de vânt, ca un vis sdrobit de nemilosa realitate.

Situația penibilă și nesuferită, ce au creat reformele bisericesci, în sus la Corónă și în jos la milioanele popo-urilor, acestui guvern — care o îndrăsnéla orbă, am potă dice criminală — și-a implantat sécura în puternicul copaciu alú credinții și convingerii religioase, s'a copt așa de mult, încât isbucnirea crizei e numai cestiune de câte-va zile. Acestă situațiune séménă acelu ștejtart bătrân și scorburos, care n'are nimic sănétos, decât potă scórta de dinafară, în lăuntru însă pustiesce putrediciunea.

Fără deosebire de partid, foile din Peșta cântă pe tonuri variate, că criza bate la ușă. Chiar și în cercurile partidei dela guvern nu se mai face secret din acesta, căci — dice-se în acele cercuri — decă sanc-țiunarea proiectelor așternute monarchului va mai întârția numai 3—4 zile, partida se va descompune, și decă odată se va sgu-dui basa ei solidară, ce a susținut o an de-arândul, nu va fi putere, care s'o potă restitui în solidaritatea ei. Va să dică, la casă, decă monarchul nu va da sancțio-narea, țera este amenințată de-o criză mai serioasă, generală, care pe mult timp va face imposibilă liniștea ei înăuntru și au-toritatea ei în afară.

Acesta este strigătul de alarmă alú guvernamentalilor din Peșta.

După părerea noastră însă, alta este cauza acestei stări deplorabile, în care a ajuns guvernul Wekerle. Și cel din urmă om laic în ale politice scie, că gu-vernul acesta de mult și-a pierdut în-crederea la Corónă și la popor. Cu cât o vedea însuși Wekerle și trabanții séi acesta, cu atât ei s'acaparau mai mult de putere. Lealitatea lor față de monarch a mers totdeuna numai până puteau să primescă serviciul din partea Curții. De câte-ori situația lor devenia critică, ei steteau înaintea țerii și a lumii cu min-

FOILETONULU „GAZ. TRANS“

Locotenentulú îndrăsnéțu.

Humoresc, de O. Metterhausen.

(5) (Urmare.)

Cu pași grăbiți ajunse de Jäger în li-vada, care era de-o estindere nemărginită și în a cărei parte opusă se întindea, ca o vârgă sură, șoseaua ce conducea spre Ixen-stein. Un nor de pulbere, care se înalța în aer, îl convinse, că trăsura colonelului înaintase strașnic. Locotenentulú luă pasul de fugă. Dér în curéndu respirulú îl re-ținú pe loc; sudorile i curgeau pėru pe frunte în jos și el se opri pentru un moment, ca să ia respir. „Unú calú!“ găsi el plin de desperare cu cuvintele regelui Richard III. „Unú calú! O împė-răția pentru unú calú!“

Dér de-odată observă el pe partea dreptă a cărării, ce traversa livada, după un hucég de sălcii, pascénd în liniște

unú calú bălanú obosit și slab, căruia i se vedeau aprópe tóte cóstele prin pielea ce era dubită de opritor. Dér unú fugă-tor de celú mai infocat și nobilú sânge nu ar fi putut să-i deștepte, în împrejurări normale, o astfel de manifestare a bucuriei, ca și acestă mărtógă în momentul de față. In apropierea calului, care páscea, ob-servă el pe stăpanulú lui, care era ocu-pat cu întorsulú fânului. Cu trei sărituri, de Jäger se află în fața acestuia.

— „Audi d-ta“, strigă elú uimitului țė-ranú, care sta pironitú locului; „cátú face acestú calú?“

Țėranulú rămase dator cu răspunsulú în credința, că noulú sositú voesce să facă o glumă cu densusul.

— „N'audi, omule? Te întrebú, câtú prețuesce calulú acesta alú d-tale?“

Muncitorulú își implántă grebla în pământ și rădímendu-se de ea răspuse: „D-ta totuși nu-lú cumperí, domnule. De ce déră?“

— „Hotărítú, că îlú cumperú. Ce ceri

pentru elú, spune“; și de Jäger scóse cu iutelá din buzunarú portofelulú bine pro-védut.

— „Ei“, dise acuma țėranulú înce-pând a-se convinge despre intenția se-riósă a streinului, „o sută de mărci este vrednicú calulú între frați“.

Locotenentulú scóse cu grabă o bancnotă de-o sută de mărci și-o apăsă în mâna țėranului. Decă și cu jumėtatea acestui preț ar fi fostú prea bine plătitú acestú animalú, ce-i pásă lui în momentulú a-cesta?

In câteva clipe calulú fú lipsitú de hamurile lui; și de Jäger se aruncă cu o săritură pe spatele lui netede și lucii; prinse căpăstrulú și dându-i pintenú îl luă la gónă mai departe peste livadă. Locote-mentulú observă în curéndu, că are sub el unú calú ne mai usatú dela cavalerie. Cu rară abnegația urmă blândulú animalú do-rințelorú călărețului séu infocatú, aruncându-și cu iutelá îngrozítore și după puțină picióarele, deja înțepenite prin țilnica muncă

și respectabile bătránețe. De Jäger, oare cunoscea din depártări de césuri calea către Ixenstein luă celú mai apropiatú drumú spre ținta sa. In decursú de două-șeci de mi-nute ajunse elú înaintea orașului, acolo, unde șoseua, care conducea din baia Caro-lina, întâmpina cele dintău edificii. O pri-vire îndreptată îndrétulú lui îl lăsă să deosebescă, că trăsura colonelului încă totú inounjurată de nori de pulbere, apărea toc-mai de după celú mai apropiatú dealú.

Cu câteva sărituri în galopú trecú elú preste șosea și călărea acuma înainte pe drumulú folositú de picióru, care conducea spre partea dindrétú a grădinei dela lo-quința lui. La depártare de o sută de pași de acesta, sări elú jos de pe calú, legă calulú de unú arbore și alergă prin grădină la verandă. Cu trei urcături se află acuma pe coperișulú acesteia și cu alte două în odaia sa de dormitú, și acuma sboură vest-mintele cu iutelá turbatú de pe corpulú séu sub patú. Cismele jos și halatulú și pan-țalonii de călăritú pe elú, fú lucru de unú momentú și în clipa următoare zăcea elú

ciuna, că Coróna dorește realizarea reformelor bisericești. Cu pretinsa dorință a Corónai au făcut în diferite rânduri presiune asupra opiniei publice, dăr mai ales asupra membrilor din camera magnafilor.

Și acum, ce vré să facă d-lu Wekerle? Foile din Budapesta aduc în modu foarte bătător la ochi scirea, că ministrul președinte unguresc a luat hotărîrea să plece la Viena în afacerea sancționării, și prin un șac datu monarchului, să storcă cu puterea, ceea ce nu pôte primi prin încrederea sa, care a datu falimentu.

Foile unguresci de ieri și de azi spun, că ministrul-președinte Wekerle va declara Corónai, că la casu, decât nu va da sancționarea, elu face cestiune de cabinetu din acestu refusu, și-și va da dimisia. Wekerle speréză încă, că monarchul va ceda acestei neleale presiuni, cu atât mai virtos, că urmându o crisă de cabinetu, bugetul anului viitoru abia decât va puté să fiă primitu.

Dér apucătura acésta vré să fiă și mai rafinată. S'a stabilitu adecă o înțelegere între Wekerle și Tisza Kálmán în sensul, ca Wekerle să declare Corónai, că partida liberală va vota contra bugetului la apropiatiunea, decât se va forma unu guvern, care nu-i convine ei. În casul acesta, unu eventualu nou guvern ar fi silitu, în sensul constituțiunei, să disolve parlamentul și să se facă noue alegeri. Monarchul însă — după convingerile lui Wekerle și Tisza — nu s'ar puté învoi de locu la acésta, prin urmare nu rămâne decât să numescă éráși unu minister liberalu. Monarchul adusu astfel în încercătură s'ar învoi la formarea unui astfelu de ministeriu — însă cu condiția, ca Szilagy și Hieronymi să fiă jertfiți, mai ales, că acești doi miniștri s'au purtatú foarte réu în cestiunea Kossuth.

Planul se completéză apoi astfel: Wekerle se consilieze pe monarchu a invita pe banul Khuen-Hédervary, ca *pro forma*, să formeze elu lista cabinetului liberalu. Acesta — după cum se asigură — va declara monarchului, că în actualule împrejurări nu pôte se corespundá voinței pré inalte, și va consilia pe Majestatea Sa, să pună în fruntea afacerilor pe Coloman Tisza, căci singur elu are în partida liberală autoritatea de lipsă pentru formarea unui ministeriu, în care Wekerle va avé portofoliul finanțelor. Tisza apoi „cu mâna lui de fieru“, va restabili ordinea în țérá, va soi să înfrâneze agitațiunile clericilor și va pune la regulá pe naționalități.

Va să dîcă stéua apusă a lui Tisza Kálmán e în ajun de a-se ivi éráși pe orizontul politicu alu Ungariei. Tisza a sdrobotit prin violența lui două ministérii (Szapary și Wekerle), ca să apară éráși ca „mântuitoru“ alu țării, elu, care a fostu atâtu de urgentu de-ai séi, încátu a fostu huiduitu și bătutu cu pietri.

Ce jocu frivolu, ce spectacolu greșosu!

La adunarea alegătorilor români.

Sub titlul acesta „Dreptatea“ dela 13 (25) Noemvre publică următoarea declarațiune:

Nici când dela restituirea constituțiunei n'a fostu situațiunea politică a poporului român din Ungaria și Transilvania atâtu de apăsătoare, ca și astăzi.

Sistemul legilor esecțiionale s'a înăsprițu și mai multu prin unu sistem de măsuru polițiale esecțiionale și prin unu sistem de totu felulu de persecuțiuni politice, așa, încátu face sprce impresiunea, ca și când ar fi se se pună unu poporú ntregu sub paza poliției de stat.

Acésta este o stare esecțiională, precum ea în statele constituționale se decretéză asupra unui poporú întregu numai în timpuri, când ordinea legală este de faptu turburată, séu seriosu amenințată. Și după ce de faptu poporul român nu s'a făcutu vinovat de nici unu escesu, n'a conturbatú ordinea publică nici într'unu locu, pare claru, că aici nu considerațiuni de pace și ordine publică s'au fostu decidătoare, ci avem de a face cu o reglementare a opozițiunii naționale, o reglementare inaugurată în stilu mare.

Față de o situațiune esecțiională atâtu de gravă, n'ajungă nimicu *improvisatiuni politice*. Aci se recere multu mai multu; aici se recere neapératú, ca rândurile partidului național să fiă mai bine strinse, sercere inaugurarea unei politice seriose, bine combinate și bine stabilite în tóte părțile ei.

Orice pasu pripitu pôte se compromitá cauza, să agraveze réulu. Și de unu atare pasu pripitu trebuie se consideru — pe lângă tótá recunoscerea zelului naționalu laudabilu alu inițiatorilor — convocarea adunării alegătorilor români pe ziua de 28 Noemvre n. la Sibiu. Căci pe cum este cunoscutu în cercurile informate, simțindu-se necesitatea, s'au întreprinsu încercări spre stabilirea unei politice bine plânuite, cari încercări însă n'au ajunsu încă la încheere. Și câtu de necesare suntu pregătirile de asemenea natură probéză, abstragându dela tóte celelalte însași convocarea, prin care se convócá *alegătorii și nu delegații* acelora la conferență. Prin ce se face nu numai o abatere dela sistemul practisatú până acum, ci totu-de-odată se părăsesce de faptu acea pozițiune principială a partidului naționalu, care pozițiune n'am fi nevoiți a o părăsi nici chiar atunci, când amú puté aproba ordinațiunea ministerială prin care se sistéză activitatea comitetului centralu; dér cu atât mai puțin ne putem abate dela acésta pozițiune acum, când noi considerám acésta ordinațiune ministerială de vătămarea unui principiu fundamentalu constituționalu, căci o abatere în acestu casu ar însemna o *sguduire a bazei de existență a partidului nostru chiar din partea noastră*.

Afară de acésta o adunare a tuturor alegătorilor, convocată la unu locu situatú la periferia masselor poporului român,

ca și Sibiul, are să aibă, după natura lucrului, unu caracteru prevalentu localu, prin ce — firesce — o astfelu de adunare perde însemnătatea unei reprezentanțe a totalității poporului român.

Condusú de aceste considerațiuni mé simtu îndatoratú a mé adresa către Domni inițiatori ai adunării cu rugarea modestă: să binevócá a retrage convocarea.

În sentimentul acelei responsabilități morale, care între împrejurările grave de astăzi apasă și asupra celui mai modestu membru alu partidului naționalu, imi tinu de datoriță a declara totu-de-odată, că în casul, când totuși s'ar tiné acésta adunare nu mi-ar permite conștiința a lua parte la acésta adunare, greșită deja în baza ei.

Déca undeva, aici se potrivește vorba Românului: „Graba strică treba“.

Timișora, 23 Noemvre 1894.

Ales. Mocsonyi.

Cestiunea română în dietă.

În ședința dela 24 Noemvre a dietei unguresci, la desbaterea bugetului de interne, s'a sulevatú cestiunea română de către deputatul Dr. Nicolae Șierbanu, luându parte la discuțiune încă cinci vorbitori: ministrul Hieronymi și deputații Bela Horváth, Dionisú Pázmándy, Franciscu Besenyei și Albert Apponyi. Éta, după foile din Peșta, discursul lui

Dr. N. Șierbanu: La desbaterea generală a bugetului nu mi-am ridicatú cuvântul, căci după călătoria ministrului de interne în Ardealu, m'am informatu din diare, că ministrul, în înțelegere cu cabinetul, se va pronunța în acésta cameră.

Stările din Ungaria suntu insuportabile (S'auđimú! S'auđimú!); despre acésta e convinsu oru cine, despre modul de sanareea relelor însă, numai puțin suntu orientați și de aceea ministrul de interne avea datoria de a-se pronunța. Causale mișcărilor de naționalitate suntu numai și numai guvernele liberale. Guvernele acestea au sacrificatú dreptul pentru putere, au substituitú sinceritatea cu nesinceritatea. Guvernele acestea au indusu în éroré Coróna față cu poporul maghiar și pe poporul maghiar față cu naționalitățile, ca astfelu să pótá pescui în turbure.

În 1848 a isbucnitú revoluția în întregá Europa. În aceste timpuri înteneceate nime nu se putea orienta în de-ajunsu. Națiunea (maghiară) s'a luptatú pentru drepturile ei, noi amú prinsu arma pentru dinastie. Revoluțiunea a născutú contrarietăți, mai întâiu între popor și corónă, apoi între poporul maghiar și naționalități. Ce ar fi fostu mai naturalu, decât ca contrarietățile să dispară. Coróna a și făcutu primul pasu prin încoronare, dér guvernele liberale n'au făcutu, decât să crească contrarietățile. Acestea nu subsistá între popor (maghiar) și naționalități, ci între naționalități și guvern (Ilaritate în stânga).

Guvernul nu are dreptú să vorbescá în numele poporului, fiind-că deputații, cari stau pe băncile stânger, reprezintă grosul națiunei.

Onorată cameră! Ca să revinú la neajunsurile de naționalitate, voi vorbi despre călătoria ministrului de interne în Ardealu. Mărturisesc, că ministrul de interne s'a dus cu cele mai bune intențiuni în Ardealu, dér succesul i-a fostu unu completu fiasco. Vorbirea din Cojocna a fostu deja o greșelă. A atribuitú poporului român tendințe de-a voi se réstorne unitatea țării. Eu am intratú în camera acésta contra voinței partidei naționale române, dér respingú *ast-felú de bănueli și tendințe*, de cari a vorbitú d-lu ministru (Aprobări) *Nici partida națională română, nici poporul român n'a urmăritú și nu urmăză tendințe contra constituțiunei statului, contra integrității teritoriale și a unității țării*.

Onorată Camera! Întrégá mișcarea română, tótá lupta Românilor nu este alta, decât *lupta pentru dreptul existenței naționale*, și îndată ce veți da poporului român drepturile, ce i-se cuviniu și cari îi garantéză dreptul de existență națională, contrarietățile voru dispăré. Resultatul acesta însă nu se pôte ajunge prin amenințări, prin temnițe și prin seducerea opiniei publice, ci prin respectarea legilor.

Declarațiunile, ce le-a făcutu ministrul Hieronymi la Hatzfeld și la Cojocna, stau în contradicere cu declarațiunile lui Coloman Tisza, și în locu ca ostașul de réndu să fi retrasu dinaintea generalului, a retrasu acesta dinaintea celuiia (Ilaritate în stânga). Despre stările din Ardealu guvernul a declaratú odatá, că suntu unu vulcanu, ce erupe, ér altá datá a dișu, că e liniște acolo. Acésta însă seduceerea opiniei publice.

Este adevératú, că poporul român e măhnitú, dér *nici odatá elu n'a depășitú marginile legale*. Ministrul de interne s'a dus în Ardealu, ca să se informeze, dér cu cați Români s'a întemitu? Cu cați membri Români din comitetul centralu alu partidei naționale române, a statú de vorbá? În locu de-a face acésta, d-lu ministru s'a dus în casa nebunilor, unde a petrecutú două ére întregi din cele cinci câte a statú în Sibiu. (Ilaritate în stânga).

Eu susțin, onorată cameră, că cestiunea română nu e numai o cestiune a patriei noastre, ci o *cestiune internatiunală* (Oho! din tóte părțile). E cestiune internatiunală din acelu punctu de vedere, că noi ocupám locu în tripla alianță. (Mișcare și contradicere în drepta și stânga.) Cestiunea naționalităților trebuie discutată cu moderațiune și prudență din punctu de vedere alu patriei, căci alt-felú vomú ajunge, unde a ajunsu Roma, care după nimicirea Cartaginei, s'a nimicitú însași (Mare șgomotú și contradicere din tóte părțile).

Ministrul Hieronymi dice în răspunsul séu, că cuvântul lui Dr. Șierbanu nu este cuvântul păcii, ci neghină aruncată în ogorul patriei. Este cuvântul acelora, cari nu vréu, ca în părțile locuite de naționalități să domnescá liniștea și înțelegerea. Elu nu aflá cuvinte destule pentru a infiera acestu cuvântu. În locu ca Românii să fiă recunoscători constituției maghiare, răspundú cu pasivitatea. Urmarea a fostu adunările din Sibiu și formularea unui program, care decât se realizéză, ar sgudui și ar îmbucătăți unitatea patriei și a constituției, și trage din ochi elementelor revoluționare.

Vorbindú de călătoria sa în Ardealu spune, că Valahii de cari a amintitú Șierbanu, au dezvoltatú unu terorismu așa de mare, în câtu toți aceia cu cari voia să vorbescá, au statú departe de elu. Cea mai prețioasă esperiență a sa este, că a cunoscutú autoritățile, cari trebuie să validiteze față cu agitatoriile naționalităților, puterea statului. Ceea ce și-a pusú ca țintă a și ajunsu, și decât va rămâne încă în postul séu, își va repeta călătoria. Face apoi două declarațiuni însemnate: că *va sufoca cu putere brachială oru-ce tendință antimaghiară și liniștea va susținé-o*. Alu doilea: *tendințele ilegale și anti-constituționale le va sdrobi fără cruțare cu tótá asprimea legii*.

la aparență în somn dulce pe otomanul odăii sale de dormitú.

Nu erau trecute două minute, când se auđi șgomotú de pași grei pe scări în sus. Ușa antecamerei fú deschisă cu vehementă și Jäger auđi vocea urlătoare de mânie a colonelului adresată lui Ferșke, care fără presimțiri ședea liniștitu. „Unde este locotenentul de Jäger?“

— „Colo în odaie, domnule colonel,“ fú răs puncul apăsatu alu înspăimântatului de morțe Ferșke.

— „Ștregarule, tu mințesci!“ strigá colonelul îndreptându-se spre ușa odăii, pe care o deschise. Însă ca și când arú fi fostu pusú în mișcare de *tarantella*, sări colonelul înderétu împletcindu-se și căđéndu aprópe în brațele lui Ferșke, care sta la spatele lui. Ce-a fostu acésta?! Colo pe otomanu durmea linu o figurá în halatú și în pantaloni de călăritú!

— „Dom — dom — domnule locotenentú!“

Jäger — înspăimântatú în sus, ca și tređ — unu somn adencu, își frecá

cu dosul mânei ochii și apoi de-odată își luá poziția încordată militară. „O, iertare, domnule colonel! Ce mé face vrednicu de-atáta onóre?“

Colonelul își ridicá mâna, ca și când arú avé înaintea lui unu spiritú. În fine își căștigá succesivú prezența de spiritú; vena de pe fruntea sa s'umflá îngrozitoru de mânie.

— „Stai d-ta în legătură cu diavolul, domnule locotenentú? Abia cu o jumătate de órá înainte te-am veđutú la baia Carolina și acuma ești aici. Mi dau capul și gulerul meu, decât nu ai fostu d-ta, Domnule! Ce mai vréi se retragi din acésta?“

— „Dér, domnule colonel,“ suná cu mare inocență răspunsul, „mé rogú frumosu. Eu suntu, precum vedeți, acasă, nu am eșitú din odaia.“

— „Tăcere!“ strigá colonelul. „Suntu dóră o babá bătrână, care nu mai scie deosebi, ce are înaintea ochilor? Suntu eu afară din minți? Suntu eu smintitú?“

De Jäger mișcă din umeri cu indiferență, fără nici unu răspuns.

Turbatú se întórse apoi colonelul înapoi... „Vino încóce ștregarule“, strigá elu cu voce tunătoare lui Ferșke. „Aici! aprópe, aprópe! Vorbescé-mi adevérul, séu — te — te espediezú în fortăreță. A fostu domnul locotenentú acasă?“

— „Da, domnule colonel,“ răspunde Ferșke, privindú țintă în ochii comandantului.

— „Nu-i adevératú, țio spunú ție!“ sbierá colonelul.

— „Porunciți, domnule colonel, dér este așa“, răspunde elu cu sinceritate și față deschisă.

— „Domnul locotenentú nici nu a pututú se mérgá afară, căci eu tóte lucrurile i le-am pachetatú în dulapuri și cheile le am de éri dela améđi deja în buzunar.“ Și cu o mutră de triumfú onestú scóse mulțumitul Ferșke o legătură de chei din buzunarul séu.

(Va urma.)

A luat apoi cuvântul Horváth Bela și după el Pázmándy. Pázmándy și-a repetat discursul dela Clușiu ținut înaintea o' septemână. Elu ceru dela guvernă să înființeze poliția secretă de stat printre Români, căci numai gendarmii nu sunt de ajuns. Cere cassarea legii de naționalitate și zdrobirea uneltirilor Ligei și ale statului român vecin. Aci numai o cultură poate exista și înflori: cultura maghiară. Guvernul să reglementeze clerul român, să cense scoțele medii române și decă e de lipsă, să aducă o nouă lege pentru a stărpi din rădăcină agitațiunile de naționalitate. Comitetul național român își ridică din nou capul și convoca o adunare la Sibiu, armă Pázmándy. Decă adunarea acasta se va ține contra mandatului de oprire, atunci trebuie închiși cei ce au convocat-o. Cere măsură urgentă față cu colecta pentru monumentul lui Iancu și oprirea tuturor călindarelor din România. Guvernul să învețe pe naționalități a fi Maghiari, și decă cu buna nu-i succede, atunci s'o facă cu sila (Aplause generale).

Au mai vorbit Bessenyei și Apponyi, cari au accentuat, că în Ungaria nu li-se poate da naționalităților drept de existență națională, ci numai individuală.

SCRIRILE ȚILEI.

— 14 (26) Novemre.

Sub titlul „cestiunea valahă și guvernul“ publică foia guvernului „Nemzet“ un articol de fond, care dice, că cestiunea „valahă“ este una dintre problemele cele mai delicate ale politicii naționale maghiare. Decă ministrul de interne și guvernul tind să facă să dispară chiar și aparițiunea unei nedreptăți față cu „Valahii“ (sic!), și acasta vră s'o facă nu în legătură cu cestiunea română, ci în legătură cu interesele generale ale țerei: pentru acasta, dice foia guvernului, nu merită să fi acusată nici ministrul de interne, nici guvernul.

—o—

Parastas. Pentru odihna sufletului clericului Stroescu, s'a oficiat er, precum am anunțat, un parastas în biserica din Gróver. Parastasul a fost oficiat de d-lu protopop Bart. Baiulescu, care din acest incident o frumoasă cventare ocazională. După prânzu a urmat festivitatea împărțirii vestmintelor între ucenicii de meserii. După un discurs bine simțit, rostit de zelosul președinte al Asociațiunei meseriașilor români, d-lu N. P. Petrescu, se distribuă diferite vestminte la 67 de ucenici. Festivitatea a fost demnă și frumoasă. Amănunte vom aduce în numărul de Duminecă.

—o—

„Serieri volante românescei confiscații“. Sub acest titlu scrie „Magyarország“ dela 25 Nov. „Frații noștri români din Ardeal nu voru nici de cum să se liniștescă. Din Brașov, din atelierul tipăriturilor antipatriotice românesce, erau expedate în zilele acestea un pachet de scrisori volante spre Sipet (Sipet), o comună locuită de Români în comitatul Timișului, al cărui preot și locuitor nu numără tocmai între cei mai buni patrioți. Pachetul suspect a fost confiscat și desfăcut pe cale judecătorească, și scrierile aflate în el au fost înaintate direcțiunei de post și telegraf în Timișoara, și acasta le-a trimis procuraturii din Timișoara, care va avé să studieze cuprinsul tipăriturilor din Brașov. Scirea acasta o aduc și celelalte foi unguresce din Budapesta adăugându, că procurorul va intenta procesul de presă contra celor care au expedat tipăriturile. De sigur, s'au avé de a face și aici cu o năsoocire „patriotică“, s'au că e vorba de vre-o simplă scrisoare, ori tipăritură, care fiind redactată în limba română constituie prin acasta — „prima agitațiunei.“

—o—

O nouă bancă română. Lui „Bud. Hirl.“ i se scrie din Huedin, că Români din acele țări vor să se înarmeze și să se înarmeze de „Economul“

din Clușiu, au înființat o nouă bancă românesce pentru ținutul Huedinului. La adunarea constituantă, la care a participat din oficiu și fisolgabirul, au luat parte mai mulți învățători și preoți români. Capitalul fundațional este în prezent de 50,000 fl. și, prin acțiuni de câte 2 fl., vor să adune încă pe atâta. Nu scim încă, intru cât este adevărată scirea acasta, d'ér vedem, că foile unguresce v'ed și în acastă întreprindere românesce un „pericul“.

—o—

La institutul pedagogic diecesan din Caransebeș, s'au făcut, dice „Foia diecesă“, mai multe schimbări în corpul profesoral. În locul d-lui Stefan Velovanu s'a numit profesorul dirigent provisoriu d-lu Patriciu Drăgălina. D-nii Iosif Bălan și Enea Hodoșu sunt numiți profesori definitiv. Institutul a câștigat o nouă putere didactică în persoana d-lui Drd. Petru Ionescu, fiul părintelui din Iaz. Asemenea este numită, după cum scim, ca profesor definitiv și medic practic, în locul răposatului Dr. L. Mureșan, d-lu Dr. C. Popasu, care s'a stabilit tot-odată și ca medic practic în Caransebeș.

—o—

Viitorul cancelar rusesc. „P. Correspondent“ primesce scirea, că peste scurt timp va fi chemat la postul de cancelar al Rusiei ambasadorul rusesc dela Viena principele Lobanoff-Rostovsky. „Correspondența oficioasă“ pestă mai află, că în Londra principele Lobanoff trece ca un contract al generalului Ignatiev și al politicii panslaviste și că este mare amic al păcii. S'așteptăm, să vedem!

—o—

Școlă de agricultură la Turda. La o reprezentațiune făcută de primarul orașeneșc din Turda, ministrul unguresc de agricultură Festetich a promis, că în cel mai scurt timp va înființa la Turda o școlă de agricultură de-a statului, așa că încă la primăveră mai mulți tineri vor fi primiți ca practicanți. Ce privește însă stabilimentul de țanț de prăsilă, ministrul a declarat, că-l va strămuta la Clușiu.

Români și Maghiarii.

— V. A. Urechă către Thürr —

Exgeneralul ungar Thürr a adresat d-lui V. A. Urechă o scrisoare în colonele țiarului francesc „Epoque“, în care acasă pe Români de dacoromânism. La scrisoarea acasta, d-lu V. A. Urechă răspunde în colonele țiarului „Debats“ din Paris, prin următorul articol de valoare, pe care-l publicăm aici:

Domnule Generală,

O gazetă din Paris, care a devenit de cât-va timp proprietatea D-vostre, s'au la care a devenit principalul acționar, imi aduce un articol semnat „Etienne Thürr“ sub titlul măgulitor pentru mine „Răspuns d-lui Urechă“.

Am cetit și recetit acest articol, destinat a servi — pare-se — de răspuns nu sciu cărei scrisori a mea, d'ér mărturisesc, că n'am găsit nimic în ea, ce s'au potă justifica titlul de „Răspuns D-lui Urechă“.

Cu toate aceste nu potă trece în tăcere o scrisoare, care în spiritul autorului s'au mi-e destinată. Voi analiza d'ér acastă scrisoare cu atât mai multă grabire, cu cât ea poartă semnătura unui om incontestabil din cei mai însemnați ai Ungariei moderne.

Pe patru lungi colone aproape imi vorbiți, domnule generală, de Dacoromânism, acastă fantomă, care turbară imaginația bolnavă a guvernanților din Budapesta. Și pentru a proba nelegitimitatea acestui pretins Dacoromânism, v' înarmați cu tot arsenalul așa d'is istoric, inventat „utilitatis causa“ de Rösler, Hunfalvy etc., și de care se servă cu atât de puțin succes colegul D-V. de luptă la Paris, d-lu Ováry. Ast-fel înarmați, scumpe generală,

v' dați o muncă fără nici un folos, de a proba lunei latine, că Români nu i aparțin prin sânge, și că nu s'au stabilit în Transilvania și în celelalte părți, decât în secolul XIII.

Permite-mi, generale, cu tot respectul, pe care l'am acordat tot-deuna omenilor din toate națiunile, cari au lucrat fiă pentru țera lor, fiă pentru binele umanității în general, permiteți-mi d'is, de a nu discuta istoria cu D-v., după cum nu mi-ași permite a discuta strategia cu D-v. generale, eu, care nu-s decât un modest și simplu istoric.

D'ér să presupunem — decă acasta v' face plăcere, soupe generală, — că toți istoricii: români, francesi, italieni, englesi etc. etc., sunt obligați de a-se recunoște învinși de argumentele lui Rösler și Hunfalvy, și acum de curând prin acelea, cam resufate, ale lui Ováry. S' m'arturisim, decă acasta v' este plăcut — că n'avem nici cea mai mică picătură de sânge latin în vinele noastre. S' admitem, că vechii coloni ai lui Traian, chemați dincolo de Dunăre de cutare succesori al acestui împărat, n'au reintrat în Dacia, decât târziu, în secolul al XIII, atunci când Ungurii fondaseră deja regatul lor.

— Ce potă să aibă comun toate acestea cu situația detestabilă, pe care guvernamentul din Budapesta o face celor 3 milioane Români ai Transilvaniei și Banatului? În ce lătină s'au nelătină s'au sângelui D-rului Rațiu, Lucaiu etc. potă justifica procesul scandalos dela Clușiu și anii de închisore, cu cari au fost gratificați 14 membri ai Comitetului național român supuși credințioși ai Ungariei? În ce, v' rog, nepermanența Românilor în Transilvania — decă ea ar fi deservită documentată — potă justifica lipsa de respect de către guvernamentul din Budapesta a legii naționalităților și toate măsurile nelegale luate de același guvernament contra limbei și școlii românesce și contra libertății cultului, împiedecându de curând reunirea anuală a Sf. Sinodului bisericii ortodoxe și seria fără sfârșit a proceselor intente de către gazete românesce de dincolo de Carpați?...

V' plăc, generale, să calificați de Dacoromânism protestatiunile legitime ale acelor, cari nu voiesc să se lase a fi maghiarizați. Adăugați chiar, că ați fost obligat de a apăra Ungaria contra atacurilor Dacoromânismului. Ați fi mai drept înș, decă ați spune guvernului din Budapesta, că dacoromânismul nu se potă nasce decât sub violențele șovinismului maghiar.

Potă să v' a-igur, generale, că e vorba despre România, că nu se găsește nici un cap echilibrat în ea, care să nu fi înțeles de mult, că nu în ceea ce D-v. numiți dacoromânism voră găsi Români salvarea lor viitoare. Avem convingerea, că o Români mare de 10.000.000 Români, reuniți sub același sceptru, nu ne potă salva mai mult în ziua primejdiei, după cum o Ungaria de aceeași valoare nu potă fi salvată de același pericol în viitor. În broșura mea din urmă „Alianța Românilor și Ungurilor“ am demonstrat deja acest punct și cred, că am insistat în destul asupra necesității unei federațiuni de Români și de Unguri cu popoarele balcanice.

Decă, după cum diceți, generale, sunteți prietini al Românilor în acastă direcție ar trebui să lurați cu ai D-V., nu a ne desuni mereu prin persistența guvernului din Budapesta, la care l'au împins șovinismul imprudent, și prin aprobarea, ce pare, că i-o dați. D'ér, vai! Influența mijlocului, al curentului politic al țilei, a putut face chiar pe un bărbat de valoare D-V. să devieze din calea cea bună în care erați la 1867. V' plângeți, generale, de purtarea Românilor din Transilvania la 1848 și despre aceea, că mai târziu ei au dat spriginul lor Austriei, care „voia să germanizeze totă Ungaria“.

Studiați nițel istoria timpului din urmă, D-V. care nu v' temeți a rătăci printre cărțile vechi bizantine, și veți avé esplanarea a tot ce v' displacea în purtarea Românilor din Transilvania în 1848 și 1861. Români n'au fost nici-odată amicii

neamicilor Ungariei, nici acelor ai despotismului, ei au fost totdeuna, ca și voi generale, partizan ai reformelor „liberale“, și numai când Ungaria se declară inimica națiunei românesce, cu totă credința ei sinceră, acasta a trebuit să-și caute legitima ei apărare. În ziua când sub, masca atrăgătoare a liberalismului, guvernanti unguri au făcut război individualității românesce, da, atunci Români din Transilvania n'au mai stat la indoială, și chiar contrar sfaturilor, pe cari omii noștri de stat din Principate li-au dat, ei s'au decis a se rându alături cu aceia, cari le promiteau dreptate și respectul naționalității lor. Acastă promisiune a dat-o în 1848 și în 1861 Austria...

În numele cerului, veghiați, ca cel puțin pe viitor, prin noua greșelă gravă a guvernanților actuali din Budapesta, — Români din Ungaria să nu se vadă forțați a căuta sprijinul lor în altă parte! Aveți puțin, de tot puțin concesiuni să le faceți, spre a-i mulțumi! Nu cădeți în greșela din 1861. Atunci și Români diu Principate și Principele Cuza însuși v' invita a face dreptate plângerilor Românilor din Transilvania și din Banat. Ce ați făcut cu convenția semnată de D-V. și de ai D-V. alături de Principele Cuza? Ultima mea broșură „Alianța Românilor și a Ungurilor“ a probat Europei, că decă marea Ungaria este până în zilele noastre mai puțin independentă, decât mica Români, acasta provine din greșela șovinismului maghiar, care refuză Românilor, Saxonilor și Sârbilor dreptul de a trăi ca Români, Saxoni, Sârbi, deși rămași credincioși cetățeni ai Ungariei.

Ah! Decă guvernul unguresc ar fi realizat cel puțin o parte din ceea ce ați promis, generale, Principele Cuza, fără indoială, că n'am fi asistat ați, triști, la durerosele evenimente, cari se desfășură în Transilvania, și cari nu sunt de natură a apropia Ungaria de idealul său, nici pe România de acea federațiune, pe care o dorim.

(Va urma).

Sciri telegrafice.

Budapesta, 26 Noemvre. „Hétfői Ujság“ anunță, că ministrul-președinte Wekerle a fost primit în audiență de o oră și jumătate la Majestatea Sa. Wekerle rămâne și astăzi în Viena. Despre rezultatul audienței nu se scie încă nimic. Din toate apare înș, că încă nu s'au luat nici o hotărâre.

În Budapesta circulă scirile cele mai estra-vagante. Cei mai mulți cred, că cu constituirea eventuală a unui cabinet nou va fi însărcinat Desider Banffy. În clubul liberal era eră s'era mare agitație. Miniștrii prezenți erau năpădiți de toate părțile cu întrebări asupra situațiunei, d'ér nici ei nu sciau nimic nou.

După informațiunile cercurilor inspirate, legile bisericesce politice vor fi incurându sancționate. Mai întâi înș Majestatea Sa va primi dimisia cabinetului, și sancționarea proiectelor o va da numai unui nou cabinet.

Tot după „Hétfői Ujság“, numirea secretarului de stat în ministerul de comert s'ar fi servit deja.

Deputatul Veszter, față cu scirile aduse de diare, declară, că în cestiunea Kossuth n'a făcut interpelarea la provocarea lui Wekerle, cu atât mai virtos, că interpelațiunea a fost comunicată lui Wekerle numai după introducerea ei în registrul interpelărilor.

DIVERSE.

Montesquieu avé odată o discuție cu un consilier din Bordeaux. „Decă este așa,“ strigă acesta cu vehemență, „im dau capul!“ — „Ilu primesc“ răspunde Montesquieu rece de totă „Cadouri neînsemnate susțin prietina“.

Literatură.

Călindarul Plugarului pe anul comun 1895 a eşit de sub lipar şi se poate trimite numai decâtă oricui îl cere. Acestu călindaru este de astădată redactat şi întocmit multu mai bine şi mai cu îngrijire, ca în anii trecuţi. Cu deosebire tîrgurile, cari până acum nicăiri nu s'au găsit publicate romănescce bine şi corect, se află în Călindarul plugarului pe an. 1895 corese şi îndreptate după însemnările oficiale ale ministeriului de comerci, cuprindîndu comune şi oraşe din Ardélul Bănatu şi ţera unгурescă multu mai multo, ca în anii trecuţi. La fiă-care localitate se arată şi durata tîrgurilor de vite, oi şi porci. De asemenea legea timbrilor şi taxelor, de care are dîlnică trebuinţă fiă-care omu, este tractată în acestu călindaru pe lungu şi pe largu, făcîndu-se prin acêsta marî servicii poporului nostru, care a avutu de-a suferi atâtea pedepse şi înşelătorii din cauza necunoscerei acestei legi. Intr'unu estrasu din tarifa oficială, cum nu se află nicăiri publicatâ până acum în limba romănescă, suntî înşirate în ordine alfabetică, arătîndu-se icî colo şi cu exemple, diferitele acte şi documente, precum acluse, atestate, cambii, contracte, conturi, chitanţe, estrase (matriculari etc.), pa, pörte, petiţiuni, protocoale, inventare, moşteniri şi altele, arătîndu-se pentru fiă-care cum, când şi câtă taxă este a-se plăti, seu ce timbru este a-se pune.

In partea literară se află diferite schiţe, novele, snöve, poesii şi altele, töte din cele mai alese, nelăsîndu-se afară nicî anumite poesii şi scrieri glumeţe, precum Istoria lui Gagamo Voda Ţiganiloru, şi altele.

Bogată este cu deosebire partea economică, în care se cuprindü felurite scrieri şi poveturi asupra culturai pomiloru şi a böleloru lorü, culturai legumeloru (sälata, turocêpa, usiult şi altele); apoi unu tractatü despre economia câmpului, despre modulü cum suntü a-se construi grajdurile; la ce semne se băgămü de sémă când cumpărämü vite; apoi despre crescerea rimătoriloru şi tãmäduirea lorü în casü de bölä, şi altele. La urmă se află semnele timpului, unü însemnatü numëru de poveţe, glume, gicitori şi între altele şi portretulü şi biografia marelui bărbatü de statü romănu M. Kogălniceanu, rëposatü la 1891.

Preţulü este şi de astă-dată numai 25 cr., la care mai suntü a se adage 5 cr. pentru trimiterea cu posta. Totü după 10 călindare comandate de-odată, unulu se dă gratis. Se pöte cumpëra dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşovü şi dela librăria Nicolae Ciurcu.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Novembre 1894.

Table with exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Vienna.

Cursul pieţei Braşovü.

Din 26 Novembre 1894.

Table with local market rates for Braşov, including items like Banonote rom. and Argint romănu.

Anunţuri

(insertiuni şi reclame)

Suntü a se adresa subscrisei administratiunii. In casulü publicării unui anunţiu mai mult de odată se face scădemëntü, care cresce cu câtü publicarea se face mai de multe-orî.

Administraţiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI“

Proprietarü: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactorü responsabilü: Gregoriu Maiorü.

Reuniunea de patinatü.

Bilete de abonamentü se potü cumpëra deja, der nu ca până acuma dela Domnul Ad. Resch juvelierü, ci la loculü de patinatü, dela servitorul reuniunei.

Abonenti din anulü trecutü, cari nu şi vorü renoi abonamentulü până în 5 Decemvre, plătescü taxă de întărdiere 50 cr

Directiunea.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulü abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with subscription rates for Austro-Ungary: Pe trei luni, Pe şese luni, Pe unü anü.

Pentru România şi străinătate:

Table with subscription rates for Romania and abroad: Pe trei luni, Pe şese luni, Pe unü anü.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with subscription rates for Austro-Ungary on Sundays: Pe anü, Pe şese luni, Pe trei luni.

Pentru România şi străinătate:

Table with subscription rates for Romania and abroad on Sundays: Pe anü, Pe şese luni, Pe trei luni.

Abonamentele se facü mai uşorü şi mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vorü abona din nou, şö binevoiëscă a scrie adresa lămuritü şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulü trenurilorü

pe liniile orientale ale căii ferate de statü r. u. valabilü din 1 Octomvre 1894.

Large table with train schedules for routes: Budapesta-Aradü-Teiuşü, Budapesta, gara de vest-Ruşava-Vêrcerova, Braşovü-Chezdî-Oşorheiu, Simeria (Piski)-Petroşeni-Lupeni.

Nota: Örele însemnate în stanga staţiunilorü suntü a se oeti de susü în josü, cele însemnate îndrepta de josü în susü. Numerii în quadraţi cu linii mai negri însemnëază örele de nopte.